

4 734
Б-585

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

До 85-річчя Національної наукової медичної бібліотеки України
та 70-ї річниці бібліотеки Буковинського державного медичного
університету

“БІБЛІОТЕЧНІ ЦІННОСТІ В ЕПОХУ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ”

Науково-практична конференція з міжнародною участю

(14-15 травня 2015 року)

Чернівці, 2015

СЕРІЙНИЙ ПРИМІРНИК

**НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
БІБЛІОТЕКА БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

До 85-річчя Національної наукової медичної бібліотеки України
та 70-ї річниці бібліотеки Буковинського державного медичного
університету

620.321

**«БІБЛІОТЕЧНІ ЦІННОСТІ В ЕПОХУ СУЧАСНИХ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»**

**Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю
Чернівці, 14-15 травня 2015 р.**

НАЦІОНАЛЬНА
НАУКОВА МЕДИЧНА
БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
01033, м. Київ, вул. Д. Голотого, 7

Київ – 2015

ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ БІБЛІОТЕКИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ПОТРЕБ ОСВІТИ І НАУКИ

Кравчук Неліна Миколаївна

В.о. директора бібліотеки Вінницького національного медичного
університету ім. М. І. Пирогова, м. Вінниця

Розвиток сучасних інформаційних можливостей, зміни у сфері освіти, науки, медицини вимагають від бібліотек постійного удосконалення та оновлення форм і методів забезпечення якості, оперативності і повноти інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів. Тож роль бібліотеки як посередника між інформаційним середовищем та його користувачами все більше зростає.

З метою повнішого задоволення потреб користувачів бібліотека намагається розширювати асортимент інформаційних послуг. Зокрема, постійно працює над створенням та поширенням електронних ресурсів віддаленого доступу власної генерації.

Важливою складовою таких ресурсів є електронний каталог, розміщений на сайті бібліотеки. На сьогодні він нараховує близько 400 тис. записів книг, авторефератів, дисертацій та журнальних статей у 6 БД.

Електронний каталог бібліотеки дозволяє пошук по статтях періодичних видань глибиною 16 років. Бібліографічні записи доповнюються змістом журналів і книг та повнотекстовими документами.

Користується попитом серед користувачів сайт бібліотеки (щорічні звернення складають понад 60 000), де представлені різні електронні ресурси. Зокрема, висвітлюється з періодичним оновленням «Онлайнграфічний показчик сайтів», де подано близько 200 посилань на повнотекстові українські та російські медичні журнали. У 2014 році завдяки Національній науковій медичній бібліотеці України науковці та студенти університету через IP-адреси отримали можливість безплатного онлайн-доступу на сайті нашої бібліотеки до повнотекстових баз даних медичних іноземних журналів Асоціації «Інформатіо-Консорціум».

Оперативністю і зручністю відмічається доступ у бібліотеці ВНМУ до БД Вінницької обласної наукової медичної бібліотеки. Постійно проводиться щомісячне електронне інформування кафедр

університету про нові надходження з медицини, хімії та біології до фондів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. Також надається можливість отримати скановані копії титульного аркуша, анотації та змісту.

Продовжувалося інформування викладачів та науковців університету за допомогою інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Бібліокур'єр». Всі номери по мірі виходу були представлені на сайті бібліотеки і розповсюджені електронною поштою по всіх кафедрах університету.

Інформаційне середовище бібліотеки складає її видавнича діяльність, яка щороку вирізняється різноманітністю. На замовлення наукового відділу університету щороку поновлюється «Перелік українських та іноземних періодичних видань з медицини, які входять до міжнародних наукометричних баз даних». Він розміщений на сайті бібліотеки та розісланий по всіх кафедрах у друкованому варіанті.

Фонд біобібліографічних видань протягом минулого року поповнив нарис «Степан Руданський – лікар-гуманіст», приурочений 180-й річниці від дня народження поета й лікаря.

Завдяки спільній співпраці з Національною науковою медичною бібліотекою України вийшли друком видання «І я знов живий світ оглядую...» (до 180-річчя від дня народження С. В. Руданського), «Лікар Олексій Боржковський – нащадок славетного роду» (до 80-річного ювілею правнучатого племінника С. В. Руданського), «Життя, присвячене людям» (до 160-річчя від дня народження В. К. Високовича).

Щороку поповнюється традиційна бібліотечна серія бібліографічних видань «Вчені нашого університету». Користуються популярністю, особливо серед викладацького складу університету, щорічні календарі «Вінниччина медична: знаменні й пам'ятні дати. 2015». Великий інтерес серед студентів і працівників університету викликають збірки віршів студентів, працівників університету та бібліотеки, ініціатором та видавцем яких виступає бібліотека. До оголошеного в Україні Року Т. Г. Шевченка було приурочене дослідження родоводу поета, матеріали якого склали фотоальбом «Великий рід Великої Людини».

Об'ємна пошукова та дослідницька робота краєзнавчого характеру проводиться у співпраці з архівами, бібліотеками міста і України, обласним відділенням пошуково-видавничого агентства «Книга пам'яті України», міською організацією ветеранів Великої

Вітчизняної війни та ін. Зібрані біографії, фотоматеріали різноманітної тематики. Загалом пошуковий напрям широкий і охоплює такі теми: «Ректори ВНМУ ім. М. І. Пирогова», «Почесні професори ВНМУ ім. М. І. Пирогова», «Наукові праці ВНМУ ім. М. І. Пирогова», «Життя і діяльність видатних медиків Вінниччини», «Література про університет та його вчених», «Випускники ВНМУ – слава і гордість рідного краю», «Медики-краяни, що здобули славу за межами України», «Творці великої Перемоги», «Прозові та поетичні твори викладачів і студентів».

Продовжується пошукова робота, розпочата спільно з науковцем, лікарем *Відділення епідеміології та превентивних новоутворень Центру онкології – Інституту ім. Марії Склодовської-Кюрі у Варшаві (Польща) Кишиштофом Круліковскі, про життя і діяльність першої жінки-радіолога у відродженій Польщі після 1918 року Вікторії-Марії Веркентін, уродженки села Корделівка Калинівського району на Вінниччині.*

Користувачі проявляють значний інтерес до електронних виставок, які демонструються на сайті бібліотеки. Використовувалася сучасна форма інформування у booktrailer-форматі. Результатами такої роботи були буктрейлери по твору Дж. Оруелла «1984», «Симфонія життя» по книзі професора нашого університету Денисюка В. І. «Етапи життя людини», відеоролик про нашу бібліотеку «Знайомтеся, наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова» до Всеукраїнського дня бібліотек та відеофільм «По волнам моеї пам'яті», присвячений 52-й річниці трудової діяльності экс-директора Маєвської Ліни Василівни на поприщі нашої бібліотеки.

Нині, зважаючи на міжнародні зв'язки нашої держави, інтернаціоналізацію всіх аспектів життя, чимала кількість студентів виявляє бажання вивчати мову однієї з європейських країн – наших сусідок. Тому уже 5-й рік при бібліотеці активно працює гурток польської мови, заняття якого передбачають вивчення мови, розвиток моральних та естетичних якостей, виховання свідомого громадянина України, який поважає традиції своєї нації, а також толерантно ставиться до інших народів. Студенти-гуртківці брали участь у літературно-музичних вечорах, присвячених творчості польських поетів, пов'язаних з Україною, відвідували культурні пам'ятки Вінниччини.

Цілеспрямований інформативний характер забезпечують культурно-просвітницькі заходи, організовані бібліотекою. Варто

згадати Свято української писемності і мови «Як парость виноградної лози, плекайте мову». Учасників і глядачів свята, як і належить за українським звичаєм, зустрічали та пригощали короваєм. Великої уваги заслуговував літературно-мистецький вечір «Степан Руданський – поет, лікар, гуманіст». Присутнім було цікаво поспілкуватися з гостями – членами Вінницького куреня гумористів імені Степана Руданського. Велику аудиторію студентства зібрав вечір «Вогненне слово Кобзаря». Всесвітньовідомий «Заповіт» вітчизняні студенти виконали 9-ма мовами. Іноземні студенти проявили власну ініціативу взяти участь у читаннях. В online режимі проходили Шевченківські читання на обласному рівні. Вечір «Українські вечорниці» допоміг студентам долучитися до українських народних звичаїв і обрядів.

Накопичену інформацію бібліотека популяризує за межами університету. Спільно з кафедрою суспільних наук, здійснюється робота з духовно-морального виховання студентської молоді нашого університету. Коло співробітництва розширилося, об'єднавшись з кафедрою історії і культури Вінницького педагогічного університету, вінницькими школами. Вони з благодійною акцією побували у військовій частині. Уже відкрито шлях до арештантів тюрми через священика о. В'ячеслава, яким була передана література в друкованому та відео форматах.

Загалом викладачі активно долучалися до проведення спільних масових заходів зі студентами та бібліотекою.

Для формування всебічно розвинутої особистості, підвищення культурного рівня молоді організовано клуб «Що? Де? Коли?», який другий рік поспіль активно працює та бере участь у різних інтелектуальних змаганнях і займає призові місця.

Інформаційного напрямку роботи в новому аспекті набула методична діяльність. Учасники молодіжного проекту «Сучасний бібліотекар – 2», організованого програмою «Бібліоміст», діляться набутими знаннями зі своїми колегами. Зокрема, проводяться групові та індивідуальні майстер-класи для працівників бібліотек методичного об'єднання м. Вінниці.

Бібліотека активно займається своєю популяризацією в соціальних мережах Вконтакті, Фейсбук, You Tube і на сайті, де розміщується інформація про події бібліотеки, висвітлюються масові заходи, організовані нашими працівниками і студентством, та новинки книжкового фонду. Також студентам розсилаються нагадування про їх заборгованість, і, як виявилось, ця система в деякій мірі дієва і дає

позитивні результати. Особлива увага приділяється відрахуванням студентам та студенткам, які перебувають в академічній відпустці.

Розширення функціональності навчальних закладів вимагає від бібліотек відповідних змін з урахуванням якості інформаційного забезпечення навчального, наукового процесів та інтелектуального і творчого розвитку молоді.

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ЗАДОВОЛЕННЯ

Козак Ірина Миколаївна

Директор Хмельницької ОНМБ, м. Хмельницький

Ми добре усвідомлюємо, що інформація є необхідною умовою будь якої діяльності. Особливо, коли мова йде про медицину. Лікар повинен підтримувати свій професійний рівень протягом всього життя.

Значення медичної інформації особливо зростає сьогодні, коли повсюдно відбуваються великі зрушення, визначаються подальші шляхи розвитку медичної науки та охорони здоров'я нашої країни, приймаються відповідальні рішення щодо реформування медичної галузі. І в цьому контексті треба відмітити роль медичних бібліотек, як центрів медичної інформації.

Система інформаційного забезпечення охорони здоров'я, як і інших галузей, формується в єдиному інформаційному просторі. Для її реалізації необхідно ефективно використовувати власні, національні та світові інформаційні ресурси, сприяти підвищенню інформаційної культури у медичних працівників і оперативно задовольняти їх запити.

Проблема забезпечення спеціалістів лікувальних установ – лікарів, середніх медпрацівників – одна з актуальних і складних, так як лікар і сестра вимагають систематичного і оперативного отримання інформації про нові форми і методи профілактики, діагностики та лікування захворювань. Це є також фактором підвищення їх професійного рівня, що безпосередньо впливає на стан медичної допомоги населенню.

Інформаційний потенціал Хмельницької ОНМБ включає в себе перш за все бібліотечні фонди медичних бібліотек області – понад 430 тис. прим. та ДПА.

У фонді безпосередньо є цінні видання, які вміщують інформацію краєзнавчого характеру, що стосується історії охорони здоров'я